

Ár 2019, föstudaginn 6. september, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Auður Inga Ingvarsdóttir, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Erla Arnardóttir og Magnús Fannar Sigurhansson.

Fyrir er tekin **endurupptaka máls nr. 5/2019:**

**M1 og M2  
gegn  
fjármálafyrirtækinu F**

og kveðinn upp svohljóðandi

## **ú r s k u r ð u r :**

### **I.**

#### **Málsmeðferð**

Málsaðilar eru M1 og M2, hér eftir nefnd sóknaraðilar, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 4. mars 2019, með kvörtun sóknaraðila, dags. 1. mars 2019. Með tölvupósti nefndarinnar, dags. 15. mars 2019, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með tölvupósti 15. maí 2019. Bréfið var sent sóknaraðila með tölvupósti nefndarinnar hinn 17. maí 2019 og honum gefinn kostur á að koma athugasemdum sínum á framfæri. Athugasemdir sóknaraðila bárust með bréfi hinn 6. júní 2019.

Með úrskurði, dags. 28. júní 2019, var kröfu sóknaraðila hafnað. Sóknaraðili fór fram á endurupptöku málsins með tölvupósti, dags. 4. júlí 2019. Með tölvupósti, dags. 7. júlí 2019, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir varnaraðila bárust með bréfi, dags. 18. júlí 2019. Bréfi var sent sóknaraðila með tölvupósti nefndarinnar samdægurs og honum gefinn kostur á að koma athugasemdum sínum á framfæri. Athugasemdir sóknaraðila bárust 28. ágúst 2019 með tölvupósti.

Endurupptökubeiðnin var tekin fyrir á fundi nefndarinnar 6. september 2019.

### **II.**

#### **Málsatvik**

Þann 21. júlí 2008 fékk sóknaraðili M1 yfirdráttarheimild að fjárhæð 4.000.000 kr. á tékkareikning sinn nr. X í útibúi varnaraðila. Heimildin var hækkuð og framlengd í nokkur skipti til 1. júní 2010 þegar hún féll niður. Reikningnum var lokað í kjölfarið og skuldin send í lögfræðiinnheimtu. Staða skuldarinnar nam þá 8.299.720 kr.

Hinn 25. nóvember 2008 fékk sóknaraðili M2 yfirdráttarheimild að fjárhæð 1.500.000 kr. á tékkareikning sinn nr. Y í útibúi varnaraðila. Heimildin var hækkuð og framlengd í nokkur skipti til 5. febrúar 2010 þegar hún féll niður. Reikningnum var lokað í kjölfarið og skuldin send í lögfræðiinnheimtu. Staða skuldarinnar nam þá 4.656.428 kr.

Þann 25. október 2010 lögðu sóknaraðilar sameiginlega inn umsókn um samning um greiðsluaðlögun hjá umboðsmanni skuldara og var hún samþykkt þann 8. febrúar 2011. Með kröfulýsingum, dags. 17. mars 2011, lýsti varnaraðili kröfum sínum

á hendur sóknaraðilum vegna samningsumleitana þeirra til greiðsluaðlögunar. Þar af nam krafa vegna yfirdráttar á fyrrgreindum tékkareikningi sóknaraðila M1 9.535.486 kr. og krafa vegna yfirdráttar á fyrrgreindum tékkareikningi sóknaraðila M2 5.380.335 kr. Embætti umboðsmanns skuldara felldi niður greiðsluaðlögunarumleitunir sóknaraðila og var ákvörðunin kærð til kærunefndar greiðsluaðlögunarmála sem staðfesti ákvörðun embættisins með úrskurði sínum þann 4. júní 2015.

Í kjölfar þess að varnaraðili stefndi sóknaraðila M1 til greiðslu skuldarinnar í mars 2016 óskuðu sóknaraðilar eftir samningum við varnaraðila til uppgjors á skuldunum. Gerði varnaraðili þá kröfu að sóknaraðilar greiddu 122.500 kr. í fjóra mánuði til varnaraðila til þess að sýna greiðsluvilja áður en uppgjörssamkomulag yrði undirritað. Aðilar gerðu réttarsátt þessa efnis þann 26. október 2018. Þegar sóknaraðilar höfðu staðið við framangreindar greiðslur var samkomulag um uppgjör á umræddum skuldum þeirra undirritað þann 15. mars 2017. Nam staða skuldanna þá samtals 29.989.564 kr. Samkvæmt efni samkomulagsins gáfu sóknaraðilar út tvö skuldabréf samtals að fjárhæð 10.500.000 kr. til 7 ára bundin vísitölu neysluverðs til verðtryggingar, með vöxtum samkvæmt kjörvaxtaflokki 3 og jöfnum greiðslum. Andvirði skuldabréfanna var ráðstafað til uppgreiðslu á fyrrgreindum skuldum sóknaraðila og eftirstöðvar þeirra, að fjárhæð 19.489.564 kr., voru felldar niður.

Hin nýju skuldabréf féllu aftur í vanskil og vegna greiðsluerfiðleika óskuðu sóknaraðilar eftir því í nóvember 2018 að gera upp umrædd skuldabréf með eingreiðslu að fjárhæð 4.437.285 kr. gegn því að eftirstöðvarnar yrði niðurfelldar. Varnaraðili hafnaði framangreindri tillögu þeirra sem nam um 40% greiðslu upp í kröfur varnaraðila. Þess í stað bauð varnaraðili þeim að gegn eingreiðslu að fjárhæð 8.000.000 kr. yrðu skuldirnar felldar niður og teknar af kröfuvakt, án þess þó að fjármagna greiðsluna. Tilboð varnaraðila gildi til 11. mars 2019. Sóknaraðilar tóku ekki tilboði varnaraðila og lögðu fram kvörtun til úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Í úrskurði nefndarinnar nr. 5/2019, dags. 28. júní 2019, var kröfu sóknaraðila hafnað á þeim grundvelli að annars vegar hafi sóknaraðilar ekki lagt fram nein haldbær sönnunargögn um það að komist hafi samningur milli þeirra og varnaraðila, og að hins vegar hafi nefndin engar lagaheimildir til þess að knýja fjármálafyrirtæki til samningsgerðar við viðskiptavini sína.

Með erindi dags. 4. júlí 2019 var, af hálfu sóknaraðila, gerð sú krafa að úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki tæki upp að nýju mál nefndarinnar nr. 5/2019. Í erindinu er því haldið fram að ekkert tillit hafi verið tekið til kjarna málsins, sem er, að mati sóknaraðila, að varnaraðili hafi staðið bak við yfirdrætti sóknaraðila, átt hugmyndina, og lofað að breyta þeim í langtímalán, sem hann hafi svikið.

Með tölvupósti, dags. 7. júlí 2019, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir varnaraðila bárust með bréfi, dags. 18. júlí 2019.

### III.

#### Umkvörtunarefni

Sóknaraðilar krefjast þess að úrskurður nefndarinnar nr. 5/2019, dags. 28. júní 2019, verði endurskoðaður.

Í úrskurði nefndarinnar nr. 5/2019 kröfðust sóknaraðilar þess að varnaraðili félli frá kröfu sinni á hendur þeim um eingreiðslu að fjárhæð 8.000.000 kr. og semji við þau samkvæmt loforði sem þeim hafi verið gefið árið 2007.

Sóknaraðilar byggja á því að í gildi sé samningur milli sóknaraðila og þáverandi útibússtjóra útibús varnaraðila frá árinu 2007 þess efnis að yfirdrætti á tékkareikningi þeirra yrði breytt í langtímalán til 20 ára með veði í fasteign þeirra að framkvæmdum loknum.

Í viðbótarathugasemdum vísa sóknaraðilar til þess að þáverandi bankastjóri útibús varnaraðila hafi alfarið átt hugmyndina að fyrrgreindum samningi. Bankastjórinn hafi því borið ábyrgð á því að kanna greiðslubyrði þeirra.

Sóknaraðilar hafna þeirri athugasemd varnaraðila að þau hafi ekki borið fyrir sig fyrrgreindan samning áður. Vísa sóknaraðilar til þess að með tölvupósti, dags. 10. mars 2009, hafi þáverandi bankastjóri samþykkt að ganga frá láninu líkt og samið hafði verið um. Hins vegar hafi aldrei verið gengið frá láninu.

Sóknaraðilar vísa til þess að ekkert greiðslumat hafi farið fram þegar varnaraðili gerði samkomulag við þau þann 15. mars 2017.

Sóknaraðilar vísa til þess að þau hafi í tölvupóstsamskiptum sínum á árunum 2017 til 2018 margoft nefnt fyrrgreindan samning þeirra við þáverandi bankastjóra. Í fyrnefndri beiðni um endurupptöku vísar sóknaraðili til þriggja meðfylgjandi tölvupósta til sönnunar á tilvist ofangreinds samkomulags.

#### IV.

##### **Athugasemdir varnaraðila**

Varnaraðili krefst þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili byggir á því að sóknaraðilar beri sönnunarbyrðina fyrir staðhæfingu þeirra um að í gildi sé samningur milli þeirra og varnaraðila. Varnaraðili mótmælir þeirri staðhæfingu sóknaraðila sem rangri og ósannaðri. Engin gögn varnaraðila í máli nefndarinnar nr. 5/2019 eða í endurupptökubeiðni þessari styðji umræddar fullyrðingar sóknaraðila. Þá bendir varnaraðili á að við gerð réttarsáttar haustið 2016 sem og í tengslum við undirritun á uppgjörssamkomulaginu í mars 2017 hafi sóknaraðilar aldrei minnst á meint loforð þáverandi útibússtjóra varnaraðila eða gert kröfur á hendur varnaraðila á þeim grundvelli. Þvert á móti hafi sóknaraðilar gert réttarsátt við varnaraðila og undirritað uppgjörssamkomulag án nokkurs fyrirvara og telur varnaraðili að með því hafi komist á bindandi samkomulag um uppgjör skuldanna sem mál þetta á rætur sínar að rekja til sem sóknaraðilum beri að efna. Varnaraðili vísar til þess að hafi sóknaraðilar einhvern tímann átt þann rétt sem þau staðhæfa að þau eigi sé ljóst að þau hafi glatað honum með áralöngu tómlæti um rétt sinn með vísan til framangreinds.

Varnaraðili byggir á því að úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki hafi engar heimildir til þess að þvinga fjármálafyrirtæki til samningsgerðar við viðskiptavin líkt og krafist sé enda stríði það gegn meginreglu samningaréttar um samningsfrelsi. Hafi nefndin þannig hvorki heimild til þess að þvinga varnaraðila til að veita tiltekna lánaþingreiðslu með tilteknum hætti eða til að taka tilteknu boði viðskiptavinar um uppgjör skulda, þvert á innri reglur varnaraðila og lög og reglur er varða heilbrigða viðskiptahætti og áhættustýringu fjármálafyrirtækja. Vísar varnaraðili til þess að nefndin geti eingöngu úrskurðað um að varnaraðila beri að efna gerða samninga. Framangreindu til stuðnings vísar varnaraðili til úrskurða úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki í málum nr. 68/2013, 11/2014, 37/2014, 37/2014, 58/2014 og 27/2016.

**V.**

**Niðurstaða**

Ágreiningur aðila lýtur að því hvort að endurupptaka skuli mál nefndarinnar nr. 5/2019 frá 28. júní 2019.

Sóknaraðilar byggja á því að ekkert tillit hafi verið tekið til kjarna málsins, sem er, að mati sóknaraðila, að varnaraðili hafi staðið bak við yfirdrætti sóknaraðila, átt hugmyndina, og lofað að breyta þeim í langtímalán, sem hann hafi svikið. Þessari staðhæfingu til stuðnings vísa sóknaraðilar til þriggja tölvupósta sem fylgdu erindi þeirra. Ekki fæst séð að þau gögn sem lögð voru fram með endurupptökubeiðninni séu þess eðlis að hefðu þau legið fyrir við uppkvaðningu máls nefndarinnar nr. 5/2019 frá 28. júní 2019 gætu þau hafa leitt til annarrar niðurstöðu, sbr. 13. gr. samþykktta fyrir úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000, sbr. og 24. gr. stjórnslulaga nr. 37/1993.

Að öllu framangreindu virtu verður ekki fallist á kröfu sóknaraðila.

**Ú r s k u r ð a r o r ð :**

Kröfu sóknaraðila, M1 og M2, um endurupptöku máls nr. 5/2019, er hafnað.

Reykjavík, 6. september 2019.

Auður Inga Ingvarsdóttir

Geir Arnar Marelsson  
Magnús Fannar Sigurhansson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir  
Erla Arnardóttir